

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Enfermería Comunitaria II	Código	661G01019	
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Ramil Pernas, Herminia	Correo electrónico	hramil@udc.es	
Profesorado	Ramil Pernas, Herminia	Correo electrónico	h.ramil@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O propósito desta materia é capacitar o estudante para desenrolar os cuidados integrais de promoción da saúde, prevención da enfermidade, a atención curativa, paliativa ou rehabilitadora dos problemas de saúde prevalentes na comunidade, que leva a cabo a enfermeira comunitaria, inmersa dentro dun equipo multidisciplinar e que a atención primaria de saúde debe resolver.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Describir o concepto, fundamentos e desenrolo da atención primaria de saúde.	A26	B1 B3	C1
Definir o concepto do traballo en equipo de saúde, os principios que o determinan identificando o rol da enfermeira/o comunitaria.	A27	B1 B3	C1 C4
Identificar as necesidades de cuidados da persoa, grupos e comunidades..	A28 A29	B11 B13 B18 B20 B22 B24	C6 C7
Identificar os problemas de saúde (diagnóstico de enfermía e complicacións potenciais) na persoa, grupos e comunidades.	A29	B12	C7
Planificar cuidados de enfermía para os problemas de saúde das persoas, grupos e comunidades	A29 A30		
Identificar e desenrolar as diferentes fases dos programas de prevención, promoción e educación para a saúde.	A26 A27 A28 A29 A30 A33	B6 B8 B16	C10 C11 C12

Contidos	
Temas	Subtemas

UNIDADE TEMÁTICA I.- Atención primaria de saúde e saúde comunitaria.	.-Evolución do concepto de saúde. .-Factores determinantes da saúde. .-A Organización Mundial da Saúde e a Atención Primaria de saúde. .-Atención Primaria: contidos. .-A comunidade e a saúde comunitaria. .-Participación comunitaria. Autoresponsabilidade. .-Promoción da saúde e prevención da enfermidade. .-Programas de saúde.
UNIDADE TEMÁTICA II.- Enfermaría familiar e comunitaria.	.-Metodoloxía de traballo da enfermaría comunitaria. .-Oferta de servizos da enfermaría comunitaria. .-Organización funcional dentro do equipo de saúde. .-Consulta de enfermería. .-Relación asistencial na consulta de enfermaría. .-Entrevista clínica. .-Familia e saúde familiar. .-A familia como unidade básica de atención. .-Atención domiciliaria.
UNIDADE TEMÁTICA III.- Equipo interdisciplinario de saúde.	.-Concepto de equipo de saúde. .-Organización do traballo en equipo. .-Profesionais da atención familiar e comunitaria: competencias e relacións con outros profesionais.
UNIDADE TEMÁTICA IV.- Atención de enfermaría a os problemas de saúde prevalentes na comunidade.	.-Atención as persoas con enfermidade crónicas complexas e fráxiles. .-Programas de saúde comunitarios.
UNIDADE TEMÁTICA V.Educación para a saúde.	.-Proceso de comunicación e educación para a saúde. .-Educación sanitaria:concepto e evolución.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B6 B8 B11 B12 B13 B16 B18 B20 B22 B24 C1 C4 C6 C7 C10 C11 C12	14	17	31
Proba obxectiva	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B6 B8 B11 B12 B16 B20 B22 B24 C1 C4 C6 C10 C11 C12	2	21	23
Lecturas	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B8 B11 B12 B16	0	7	7

Traballos tutelados	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B6 B8 B11 B12 B13 B16 B18 B20 B22 B24 C1 C4 C6 C7 C10 C11 C12	0	12	12
Sesión maxistral	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B8 B11 B16 B22 B24 C4 C6 C7	28	48	76
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo
Proba obxectiva	Proba escrita tipo test.
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.
Sesión maxistral	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Proba obxectiva	A atención personalizado relacionada coa proba mixta ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico. A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Traballos tutelados	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B6 B8 B11 B12 B13 B16 B18 B20 B22 B24 C1 C4 C6 C7 C10 C11 C12	A asistencia e participación na aula através dos grupos de traballo será obrigatoria. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10, Suporá un 40% da calificación final. Para a avaliación dos traballos seguiranse criterios de calidade sobre: presentación, estrutura, contidos, bibliografía e exposición oral. Criterios de avaliación para asegunda oportunidade (xullo), entrega de traballos tutelados realizados. As probas superadas na primeira oportunidade (maio/xuño) conservaranse só para a segunda oportunidade (xullo).	40
Proba obxectiva	A26 A27 A28 A29 A30 A33 B1 B3 B6 B8 B11 B12 B16 B20 B22 B24 C1 C4 C6 C10 C11 C12	A proba constará de 50 preguntas tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas e con contidos da materia dos traballos tutelados. A puntuación mínima para superar a proba será de 75% das respostas correctas (38 preguntas correctas). A porcentaxe sobre a puntuación total será do 60%. Criterios de avaliación da segunda oportunidade (xullo), serán as mesmas. Para os alumnos que non teñan superado a parte presencial obrigatoria realizaran proba obxectiva de 100 preguntas tipo test relacionadas con contidos teóricos, lecturas e con contidos da materia dos traballos tutelados. A puntuación mínima para superar a proba será de 75% das respostas correctas.	60

Observacións avaliación

-Para superar a materia e necesario ter aprobado os dous bloques: proba obxectiva e contidos do desenvolvemento dos traballos de grupo, a puntuación mínima para superar a proba será do 75% (38 preguntas correctas). A asistencia as clases de grupo e obrigatoria, solo se permiten 3 faltas de asistencia. A partir de 3 faltas a materia estará suspensa.

As probas superadas na primeira oportunidade (maio/xuño), traballos tutelados conservaranse só para a segunda oportunidade (xullo).

-Segunda oportunidade (xullo) as condicións serán as mesmas.

Para os estudantes que non teñan superada a parte presencial obrigatoria realizaran proba obxectiva de 100 preguntas tipo test relacionadas cos contidos teóricos, lecturas recomendadas e inclúe preguntas relativas o desenvolvemento dos traballos de grupo realizados na parte presencial obrigatoria. A puntuación mínima para superar a proba será do 75%.

-Adianto de oportunidade: proba obxectiva tipo test de 100 preguntas relacionadas cos contidos teóricos, e inclúe preguntas relativas o desenvolvemento dos traballos de grupo realizados na parte presencial obrigatoria. A puntuación mínima para superar a proba será do 75%.

-Estudantes matrícula a tempo parcial: proba obxectiva tipo test de 100 preguntas relacionadas cos contidos teóricos, e inclúe preguntas relativas o desenvolvemento dos traballos de grupo realizados na parte presencial obrigatoria. A puntuación mínima para superar a proba será do 75%.

Fontes de información

Bibliografía básica	- CAJA LÓPEZ C, LÓPEZ PISA RM. (1993). ENFERMERÍA COMUNITARIA III. BARCELONA: EDICIONES CIENTÍFICAS Y TÉCNICAS. - FRÍAS OSUNA A. (2000). ENFERMERÍA COMUNITARIA.. BARCELONA: MASSÓN. - SANCHEZ GARCIA AM, MERELLES TORMO T, APARICIO RAMÓN V. (2003). SALUD PÚBLICA Y ENFERMERÍA COMUNITARIA.. MADRID: MCGRAW-HILL/INTERAMERICANA. - GARCIA RODRIGUEZ MA, GARCÍA QUINTANS A. (2002). MANUAL DE PROCEDIMIENTOS DE ATENCIÓN PRIMARIA: PERSOAL DE ENFERMARÍA.. SANTIAGO DE COMPOSTELA: CONSELLERÍA DE SANIDADE. - MARTIN ZURRO, A, CANO PEREZ, J.F., Y GENÉ BADÍA, J. (2014). ATENCIÓN PRIMARIA. PRINCIPIOS, ORGANIZACIÓN Y MÉTODOS EN MEDICINA DE FAMILIA. SÉPTIMA EDICIÓN.. BARCELONA: ELSEVIER. - SALLERAS SANMARTÍ L. (1985). EDUCACIÓN SANITARIA: PRINCIPIOS, MÉTODOS Y APLICACIONES.. MADRID: DÍAZ DE SANTOS. - SÁNCHEZ MORENO A. (2000). ENFERMERÍA COMUNITARIA III. ACTUACIÓN EN ENFERMERÍA COMUNITARIA. LOS SISTEMAS Y PROGRAMAS DE SALUD.. MADRID: MACGRW-HILL. INTERAMERICANA. - ASTHON J, SYMOURH. (1990). LA NUEVA SALUD PÚBLICA.. BARCELONA: MASSÓNS. - PRITCHARD P. (1981). MANUAL DE ATENCIÓN PRIMARIA DE SALUD. SU NATURALEZA Y ORGANIZACIÓN.. MADRID: DÍAZ DE SANTOS. - ROL DE ENFERMERIA (,). , , , - ENFERMERÍA CLÍNICA (,). , , , - MARTÍN ZURRO A, JODAR SOLA G. (2011). ATENCIÓN FAMILIAR Y SALUD COMUNITARIA: Conceptos y materiales para docentes y estudiantes.. BARCELONA:ELSEVIER - LOZANO ALONSO R. (2012). MANUAL DE ENFERMERÍA FAMILIAR Y COMUNITARIA.. CTO EDITORIAL - MARTINEZ RIERA JR, DEL PINO CASADO R. (2013). MANUAL PRÁCTICO DE ENFERMERIA COMUNITARIA. ELSEVIER - Fistera.com (,). . - (,). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bioloxía/661G01002
 Nutrición/661G01009
 Farmacoloxía/661G01011
 Enfermaría Comunitaria I/661G01014
 Enfermaría da Saúde Mental/661G01015
 Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado/661G01016
 Estancias Clínicas I/661G01025
 Enfermaría Clínica I/661G01034
 Enfermaría Clínica II/661G01035
 Fundamentos de Enfermaría/661G01107

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermaría clínica III/661G01017
 Enfermaría Xerontolóxica/661G01020
 Xestión dos servizos da Enfermaría/661G01021

Materias que continúan o temario

Estancias Clínicas IV/661G01028
 Practicum/661G01032

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías